

Sárospatak Város Polgármesterétől

3950 Sárospatak, Kossuth u. 44.
Tel.: 47/513-240 Fax: 47/311-404
E-mail: sarospatak@sarospatak.hu



T á j é k o z t a t ó

- a Képviselő-testületnek –

Sárospatak Város Önkormányzata Gazdasági Programjának felülvizsgálatáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (továbbiakban: Ötv.) előírja, hogy a képviselő-testület megbízatásának időtartamára – vagy azt meghaladó időszakra – meghatározza gazdasági programját.

Sárospatak város korábbi képviselő-testületi ciklusban elfogadott gazdasági programja 2007. január 1. és 2013. december 31. közötti időszakra szól. Az önkormányzati cikluson túlnyúló gazdasági program esetében az alakuló üléstől számított hat hónapon belül a gazdasági programot felül kell vizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig ki kell egészíteni vagy módosítani.

A jelenlegi törvényi szabályozás szerint a gazdasági program tartalmazza különösen: a fejlesztési elképzeléseket, a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését, a településfejlesztési politika, az adó politika célkitűzéseit, az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldásokat, továbbá városok esetében a befektetéstámogatási politika, városüzemeltetési politika célkitűzéseit.

Mindamellett, hogy a cikluson átnyúló gazdasági program esetében a törvény lehetőséget biztosít a felülvizsgálatot követő kiegészítésre, módosításra, szükségesnek látszik egy új alapokon nyugvó gazdasági program, mely nemcsak 2013. december 31-ig tart, hanem az előttünk álló teljes 4 éves időszakra (2011. január 1-től 2014. december 31-ig) vonatkozik.

A jelenleg hatályos törvényi szabályozás mellett azt is meg kell említenünk, hogy a közeljövőben várható az új önkormányzati törvény elfogadása, továbbá az új alkotmánnyal összhangban a választásra vonatkozó jogszabályok is módosulnak, így 2014-től kezdődően 5 éves önkormányzati ciklus bevezetésével kell számolni.

Sárospatak Város Önkormányzata jelenlegi Gazdasági Programjának felülvizsgálat céljából történő véleményezése érdekében a Polgármesteri Hivatal 2011. április hónapban felhívást tett közzé a város honlapján, és külön is megszólította a városban működő civil szervezeteket, hogy tegyenek észrevételt, javaslatokat.

A három helyről érkezett visszajelzés, melyeket értékelve arra teszek javaslatot, hogy az elfogadott Városfejlesztési Koncepcióval összhangban alakítsuk ki az új gazdasági program szerkezeti felépítését:

- stratégiai célok,
- fejlesztési alapelvek,
- javasolt fejlesztések és
- szervezeti kérdések.

A Gazdasági Program felülvizsgálatának áttekintéséhez *mellékelem a három civil szervezet képviselőjétől érkezett véleményeket, és kérem a Képviselő-testület tagjait, hogy az új gazdasági program megalkotásához a bizottsági tárgyalások során tegyenek további észrevételeket, nyilvánítsanak véleményt egyetértésükről, vagy egyet nem értésükről.*

A 2011. január 1-től 2014. december 31-ig tartó ciklusra vonatkozó Gazdasági Program tervezetét valamennyi véleményt összegezve kívánom előterjeszteni a Képviselő-testület soron következő rendes ülésére.

Sárospatak, 2011. május 19.

Aros János
polgármester

Készítette: dr. Szabó Rita
alpolgármester



Sárospataki Lokálpatrióták Egyesülete

3950 Sárospatak, Kossuth u. 59.

Tel.: 47/314-636

Mobil: 06-30-311-5498



A sárospataki Lokálpatrióták Egyesülete véleményezése a „ Sárospatak Város Önkormányzatának Gazdasági programja a 2007. január 1 – től 2013. december 31- ig terjedő időszakra „ című dokumentumhoz

Egyesületünk elnöksége 2011. április 21 -i kibővített ülésén foglalkozott az előterjesztéssel. Az ülésen részt vettek még a Városfejlesztési – és a Gazdasági Műhelyek vezetői tagjai, az őszi helyi választásokon indult képviselő jelöltek összesen 20 fő. A vitaanyagot előzetesen a résztvevők rendelkezésére bocsátottuk.

Az írásban megküldött dokumentumról megállapítottuk, hogy az alapvetően megegyezik a korábban 2007. január 1 -től 2010. december 31-ig terjedő időszakra elfogadott Gazdasági programmal. Eltérést csupán a 23. oldalon megjelenített Szervezeti Kérdések című fejezet jelenti. Az eredeti említett gazdasági programról már 2007. március 3- án véleményt alkottunk, melyet akkor is megküldtünk az előterjesztést készítőik számára.

Sajnos kritikusan meg kell jegyeznünk, hogy a javaslataink közül semmilyen elképzelésünk nem került be a dokumentumba, hiszen az most változatlan formában lett publikálva mint vitaanyag.

Tekintettel arra, hogy javaslataink közül ma is sok dolog aktuális ezért a 2007 évi állásfoglalásunkat is megküldjük Önök számára átgondolás és hasznosítás céljából.

Sajnos az akkor felvetett elképzelések közül csak kevés valósult meg, ezért továbbra is feladatot jelenthet. Azt örömmel summáztuk, hogy az általunk vállalt feladatokat teljesítettük / Első Világháborús Emlékmű felújítás, Városjelképek című dombormű biztonságos elhelyezése, Takarítási akciók stb./

Mindezek után úgy gondoljuk, hogy jelen esetben elsősorban a Szervezeti Kérdések tekintetében kell véleményt mondanunk.

- 1./ Egyetértünk a nem alaptevékenységeink áttekintésével, megfontolandó mely feladatok finanszírozását szabad vállalnunk a továbbiakban. Ennek átvilágításával egy alkalmi - ad hoc – bizottságot kell megbízni, hogy a gazdaságosságot is figyelembe véve tegyen javaslatot a testület számára.
A Kommunális Szervezet átalakítása során törekedni kellene arra is, hogy végre át kell gondolni milyen feladatokat telepítünk oda és milyen feladatokat végeztetünk el az önkormányzat más gazdasági társaságaival.*
- 2./ Egyetértünk a vagyongazdálkodás és a pályázatkezelés javításának költségvetésre gyakorolt hatásával, ezért az jobb munkamegosztással javasoljuk megoldani, újabb szervezet létrehozását nem javasoljuk, legfeljebb a feladatok áttelepítését kellene elvégezni a már korábban létrehozott Innovo Patak Városfejlesztési Kft. - hoz.*
- 3./ Az előterjesztés harmadik pontjával messze egyetértünk, mi magunk is szorgalmazzuk az együttműködést a város vezetésével és a többi civilszervezettel, ezt alapszabályzatunkba is rögzítettük. Ez elengedhetetlen feltétele a közös gondolkodásnak és cselekvésnek. Jó lenne, ha ez nem csak a dokumentumokban, hanem a mindennapi munkában is*



Sárospataki Lokálpatrióták Egyesülete

3950 Sárospatak, Kossuth u. 59.

Tel.: 47/314-636

Mobil: 06-30-311-5498



- 2 -

realizálódhatnak.

4./ Egyetértünk a tanácsadói rendszer kialakításával is, azonban a jelenlegi ismert személyi összetétel szerintünk kérdéseket vet fel. Örülünk annak, hogy 1 fő aki egyesületünk tagja is, részt vesz a tanácsadók között, sőt a Városmarketing Tanácsnak is tagja két lokálpatrióta tagtársunk. Csupán megjegyezni kívánjuk, hogy 180 fős egyesületünk 12 szakmai műhelyében számos olyan tagtársunk dolgozik, aki a maga területén nagy szakértelemmel rendelkezik, már letette névjegyét a városfejlesztésében és elkötelezett a városért. Mi műhelyeink és az Ő szakértelmüket is felajánljuk a város vezetésének az optimális döntéshozatal érdekében.

5./ Végezetül javasoljuk szintén szakeberekből álló team létrehozását további költségvetési források áttekintésére, feltérképezésére, prognosztizálására annak érdekében, hogy a 2013 – ban esedékessé váló kötvény hitel visszafizetési kötelezettségeinknek eleget tudjunk tenni.

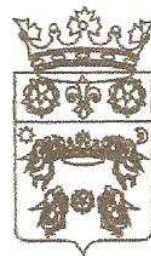
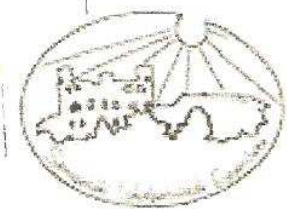
Kérjük értékelésünk és javaslataink szíves hasznosítását.

Sárospatak.2011.április 29

T i s z t e l e t t e l:

*S a l á t a László Mihály
egyesület elnöke*

Melléklet: 2007. március 5. -i állásfoglalás



A Sárospataki Lokálpatrióták Egyesülete Városfejlesztési Műhelyének véleményezése „A Sárospatak Város Önkormányzatának

Gazdasági Programja

**a 2007. január 1-től – 2010. december 31-ig terjedő időszakra”
című dolgozatról**

Egyesületünk munkacsoportjának kibővített ülésén 18 fő mondott véleményt, 2 fő pedig írásban nyilatkozott az előterjesztésről.

Elöljáróban el kell ismerni, hogy a dolgozat alapos munkát takar, elismerés a készítőjének, Déry Zoltán úrnak. Egyhangú véleményünk szerint a program végtelenül aktuális, a Nemzeti Fejlesztési Terv regionális és városi adaptációja mindenképpen indokolt, hiszen hosszabb távú program nélkül nem lehetséges az Európai Unió pénzének lehívása.

Egy olyan kidolgozott program kell, amely megfogalmazza, hová akarunk eljutni, milyen Sárospatakot és térségét akarunk, milyen eszközöket akarunk igénybe venni és milyen stratégiákat sorakoztatunk fel megvalósításukhoz.

A középtávú fejlesztési programot elfogadása után résztervekben kell lebontani szakterületekre, feladatokra, egészen a pályázatok szintjéig. Fel kell készülni egy-egy uniós vagy magyar pályázat fogadására.

Az előterjesztésen érződik, hogy a rendszerváltás után az első olyan átfogó írásos dokumentum, amely a városfejlődés jövőjét kívánja megfogalmazni. Az előterjesztés konkrét, irányadó, de látszik, hogy nincs korábbi előzménye, hogy a javaslat strukturáltsága hiányos.

Komplexitásra törekszik, de az egyes városunkra jellemző sajátosságok (idegenforgalom, kultúra, egészségügy, ifjúság, stb.) – kitörési pontok nem kapnak kellő hangsúlyt.

Az elsősorban – kívánalmak – felsorolását nem követik a megoldási módok vagy a javaslatok, amelyek sokszor közterek formájában fogalmazódnak meg: „ügyelni kell...”, „növekedjenek a munkalehetőségek...”, „korszerűsíteni kell, stb.”

Az egyes fejezetekben felsorolt kívánalmak megvalósítása valóban indokolt, de azok prioritásai nincsenek megjelölve, ugyanis, hogy mely feladatok azok, amelyeket azonnal meg kell valósítani, mert azok előfeltételeit jelentik más megoldásra váró tennivalóknak. Az előterjesztés felépítését ezért ennek megfelelően kellene strukturálni.

Talán magát az előterjesztés címét is meg kellene változtatni, lehetne: Sárospatak Város Önkormányzatának (komplex) átfogó városfejlesztési (konceptiója) vagy programja, vagy Sárospatak Város Önkormányzatának komplex felzárkóztatási programja.

Ez valóban átfogná a településünk egész tevékenységrendszerét és a városunkra jellemző városi sajátosságaink súlyuknak megfelelően kapnának helyet.

Helyénvaló, hogy az anyag a helyzetelemzéssel kezdődik, minden változás alapja a reális valóság feltárása, vonzerőink, lehetőségeink mellett hiányosságaink bemutatása.

A továbbiakban úgy kellene felépíteni az előterjesztést, mint egy nagy, középtávon megvalósítandó projektet, amelynek sok előtte, menetközben megvalósuló kisebb projekt az előfeltétele. Azok szakaszainak megvalósítását (mérőföldköveit) elemezve lehetne megfogalmazni a következő lépést. Prioritásokat kellene tehát felállítani: melyek a legfontosabb, azonnal megvalósítandó feladatok, a továbblépés előfeltételei.

Ezeket szakterületenként kellene számba venni a mozgósítható pénzeszközök, határidők megjelölésével (nem intézkedési tervek formájában, hiszen azokat majd később az éves realizálási tervekben kell megfogalmazni). Példának okáért kétségtelen tény, hogy a legjelentősebb változást munkahelyek létesítése jelentené, de ennek számos feltételét kell előzetesen megvalósítani:

- el kell dönteni és definiálni kell, milyen arculatú várost akarunk? (történelmi, ipari, idegenforgalmi, esetleg mindhármát magába foglaló),
- ennek megfelelően meg kell fontolni, milyen természetű munkahelyeket kell létesíteni, ide telepíteni, ha meg akarjuk őrizni történelmi kisvárosi arculatunkat vagy meg akarjuk őrizni „érintetlen természeti környezetünket”,
- előzetesen ki kell építeni az infrastruktúrát (ipari parkot),
- a kor követelményeinek megfelelő, az igényeket kielégíti kvalifikált munkaerőt kell képezni,
- mindenekelőtt meg kell oldani a város megközelíthetőségének problémáit (a 37-es út rendezését, a vasút villamosítását, az elkerülő út megépítését, stb.),

Ezért fontos, hogy a reális helyzetelemzést az azonnal megoldandó feladatok megjelölése kövesse, amelyek megágyazzák a később sorra kerülő tennivalók végrehajthatóságát.

Az azonnal vagy rövid időn belül végrehajtandó teendők már ma is egy élhetőbb Sárospatakot eredményeznének, egyben hangulatformáló hatásuk is lehetne.

Az azonnal, rövid időn belül végrehajtandó teendők

- Elsődlegesen szükséges egy gazdaságosan üzemeltethető, áttekinthető, konstruktív, partner-orientált, jó szakmaisággal bíró, piaci alapokra épülő önkormányzati struktúra kialakítása.
- Tekintettel az előttünk álló idegenforgalmi szezon kezdetére és a Szent Erzsébet évfordulóra, az ezekkel kapcsolatos teendők soronkívüliséget kell, hogy élvezzenek.
- A Várnegyed rendezési tervével már elkéstünk, de azonnal meg kell rendelni a komplex terv elkészítését. Addig is tűzoltás gyanánt fel kell újítani a Várnegyedben lévő épületek homlokzatát, meg kell erősíteni a romos külső várfalakat és szabályozni kell a Várnegyed közlekedését. Többen felvetették, hogy itt kellene megvalósítani a sétálóutcát.
- A belváros, a történelmi városmag épülethomlokzatainak a tulajdonosok közreműködésével és pályázatok útján történő rekonstrukcióját (a tömb-rehabilitációt) azonnal meg kell kezdeni.

- A Sarokbástya esztétikus átalakítását a lehető legrövidebb időn belül le kell zárni. Hosszú távon egyébként úgy kell gondolkodni, hogy a környezeti épületek és a „Kruczik-gödör” későbbi kiváltásával az bástyát eredeti formájába kell befejezni. Addig is az átadott épületnek funkciót kell adni.
- A „Zsidó fürdő” és a volt Megyer Étterem épületeinek rehabilitációjával is azonnal foglalkozni kell a tulajdonosok bevonásával.
- A növekvő idegenforgalomra való tekintettel bővíteni kell a parkolók számát minden olyan területen, ahol az nem csökkenti a zöldfelületeket és nem zavarja a forgalmat.
- Évek óta késik vagy elmarad a WC-k városi rekonstrukciója, ugyanakkor újak építése is indokolt lenne. A Vár parkolójában kellene egy korszerű, a kor követelményeinek megfelelő illemhelyet létesíteni.
- Meg kell oldani a piac működtetését, meg kell tervezetni egy esetleges piac-csarnok létesítését és azt, ha lehetséges, a volt bolhapiac helyén elhelyezni.
- Növelni kell a zöldfelületeket is, ugyanakkor legalább az eddigi színvonalon meg kell tartani a város virágos arculatát, üzemképes állapotba kell hozni és működtetni kell szökőkútjainkat. A Kommunális Szervezet munkatársaiból egy parképítő- és fenntartó szolgáltató szervezetet lehetne létrehozni, amely piaci alapon működtetve tovább gazdagíthatná a város parkosított területeit és némi bevételi forrást is jelenthetne számukra.
- Ugyancsak a növekvő idegenforgalomra tekintettel a MÁV illetékeseinek bevonásával meg kellene szüntetni a vasútállomáson uralkodó nem kívánatos viszonyokat, a várótermek funkciójuknak megfelelő hasznosítását.
- Komplex, azonnali intézkedést igényel a város közlekedésének rendje. Jó lenne általánosítani a 40 km-es forgalomkorlátozást, megszüntetni a kamionforgalmat. Az elkerülő út megvalósításáig a Bodrog-híd tehermentesítését is meg kell oldani, elsősorban oly módon, hogy a forgalmat el kell terelni a Berecki híd irányába.
- A Tanítóképző Főiskolával közösen rendezni kell a Malom sorsát, vállalkozók bevonásával esetleg átépítésével új funkciót kaphatna (kollégium, szálloda, stb.)
- A Bodrog-part mindkét oldalát pihenőparkká kellene fejleszteni padok elhelyezésével, Kispatakon a szabad strand megnyitásával.
- A városkép további arculatformálása a jelenlegihez való illeszkedése érdekében újra fel kellene venni a kapcsolatot Makovecz Imre Ybl-díjas építésszel.

Konkrét, a dolgozatban szakterületenként beillesztendő javaslatok

Az előterjesztés csak szerény mértékben foglalkozik a „kitörési ágazat” az idegenforgalom és a turizmus kérdéseivel, a Sárospatak történelmi múltjából fakadó és jelenleg is meghatározó kulturális helyzet elemzésével, annak jövőképevel. Szinte elhanyagolt az ifjúság és a sport városi jövőjének sorsa.

Elfogadhatatlan, hogy nincs egy átfogó idegenforgalmi koncepció, amely kiterjedne az idegenforgalom által hasznosítható, a természet és környezet örökölt és épített vonzerőire, kulturális kínálatunk bemutatására, a célszemélyekre, a fogadókörnyezetre és az ellátási körülményekre. Nem szól azokról a lehetőségekről, a kongresszusi turizmusról, a gyógy-, a kultúr-, a vadász-, a lovas-, a borturizmusról sorolhatnánk..., amelyek a város és környéke által igénybe vehetők.

Nagyobb baj, hogy nincs a városban olyan idegenforgalmi szakember, aki az önkormányzat részéről akár csak néhány órában is koordinálná e tevékenységet (hacsak részmunkaidőben is, jó lenne ilyen munkatárs alkalmazása).

Közművelődési koncepció ugyan két ciklussal korábban készült, de a Képviselő-testület számonkérésre, aktualizálásra vagy módosításra azóta még egyetlen esetben sem tűzte napirendre. E tekintetben is vannak és lennének tennivalóink. A „nagy álmok” megvalósítása előtt néhány akut problémát kellene megoldani:

- A Művelődés Háza környezetének rendezése, tekintettel arra, hogy a jövő évben negyedszázados lesz az intézmény (burkolat, kőlapok, parkok, tekepálya, stb.).
- A város nem rendelkezik nagyobb rendezvények megvalósításra alkalmas közösségi színtérrel, ezért át kellene gondolni a korábban tervbe vett tér kialakítását a Tanítóképző Főiskola és A Művelődés Háza között (kerítés elbontásával).
- Rendezni kellene a városi gyűjtemények helyzetét, így a Csajka-gyűjteményt is, amely a „Sportmúzeum” nevét viseli és amely elhelyezésre vár.
- Ki kellene találni a régi művelődési ház új funkcióját is, itt lehetne kialakítani a néptáncosok próbatermét, ezzel az anyaintézmény helyiségigényét lehetne enyhíteni.
- A város közművelődési és oktatási intézményei (közös rendezvények, kiadványok, stb.) együttműködésének termékei is a város vonzerejét kell hogy szolgálják.
- Az oktatási karta mellett kulturális karta létrehozása is indokolt lenne.
- Rendezni szükséges a város ajándékba kapott kultúrtörténeti értékeinek sorsát (Domján-ház, Képtár, néprajzi jellegű adományok).
- A Comenius Tanítóképző Főiskolával és a város idegenforgalmát szolgáló intézményekkel közösen idegenforgalmi szakember-képzést kellene végezni.

A városfejlesztés, városépítészet kérdéseivel foglalkozik a dolgozat, említést nyer a munkahelyteremtés fontossága is. Ezzel összefüggésben is több megfontolandó gondolat vetődött fel munkamegbeszélésünkön.

Elsősorban olyan munkahelyeket kellene teremteni, amelyek nem befolyásolják negatívan a város ökológiai környezetét, történelmi hangulatát:

- Esetleg olyan elektrotechnikai, mikroprocesszoros berendezések gyártásával foglalkozó üzemek idetelepítését kellene szorgalmazni, amelyek nagyobb környezet-átalakító hatással nem járnának.
- A kistérségek által termesztett gyümölcsök felvásárlásából aszaló üzem létrehozása is megfontolandó (az áruházláncokban erre nagy az igény).
- Hulladékanyagok bio-fűtőanyagok hasznosításával, esetleg szélenergiával, stb. villamos-energiát termelő üzemeket lehetne létrehozni (a termelt áramot értékesíteni az áramszolgáltató felé).
- Legnagyobb munkahelyteremtő beruházás a végardói fürdő lehetne, amely vizét gyógyvízzé kellene nyilvánítani és kapacitás-bővítés érdekében újabb kutak fúrását kell megkezdeni. Az a véleményünk, hogy a fürdő maradjon a város tulajdonában, a befektetőket és a vállalkozókat egy-egy részfeladat, egy-egy szolgáltatás fejlesztésébe kellene bevonni (gyógyszálló, masszázs-szalonok, éttermek, stb.).

A város megtartó képességét a munkahelyek létesítése mellett a lakáshelyzet alakulása is motiválja.

A magánérős lakásépítéseken túl, - amelyekhez az önkormányzatnak építési telkeket kell kialakítania – folytatni kell a szociális alapon juttatott lakások építését (pályázatok igénybevételevel).

A tervezett „gólya”-lakások mellett a nyugdíjasok és idősek számára is biztosítani kell az elhelyezési lehetőséget (esetleg a tokaji mintára) „nyugdíjas otthon”, „aggok háza” vagy „nyugdíjas lakópark” létesítésével.

Természetesen ennek érdekében új, később adódó konstrukciókat is meg lehet fontolni, hogy ki tudjuk elégíteni a még meglévő igényeket.

Az előterjesztésben nem kap helyet a külterületek problémája sem, az ő jövőképüket is meg kell fogalmazni.

Az itt élők egészségügyi ellátása sem közömbös az emberek biztonságérzete és harmonikus életvitele szempontjából.

Az Egészségház korszerűsítése és a korábban minden programban helyet kapó mentőállomás megvalósítása még mindig várat magára.

Felvetődött a volt szülőotthon épületében egy ápolási osztály megvalósításának igénye is.

Az egészséges életmódhoz elengedhetetlenül fontos lenne a szemléletváltoztatás az emberek mozgásigényének megváltoztatására, a sportolási igények felkeltésére elsősorban a feltételek biztosításával.

Vita alakult ki a munkamegbeszélésen arról, hogy mi élvezzen elsődlegességet egy a városi igényeket kielégítő sportcsarnok létesítése, esetleg egy konferencia-központ létrehozása. E tekintetben olyan állásfoglalás született, hogy az igények felmérésével újra át kell gondolni a sportcsarnok építésének problémáját és amennyiben van realitása, olyan komplex intézmény kerüljön megvalósításra, amely kongresszusi funkciót is betölthet.

Mindezekben túl szorgalmazni kell a természet adta lehetőségek bővítését és bevonását is a sportolás gyakorlatába (úszás, túrázás, stb.).

A város jövője szempontjából nem közömbös, hogy a város milyen kapcsolati tőkével rendelkezik.

A kapcsolatok bővítése egyfajta új erőforrás is lehet, hiszen a régiós pályázatok az Európai Unió pénzeszközei odaítélésekor prioritást élveznek:

- tartalommal kell megtölteni az együttműködést a régióban akár a határon túl is,
- elengedhetetlen az együttműködés a kistérségeinkkel,
- eredményekkel kecsegtetnek Sátoraljaújhely városával kibontakozó kapcsolataink is, amelyeket folytatni kell (közös pályázatok),
- a testvérvárosokkal meglévő és tovább építendő kapcsolatokat, tapasztalatokat a városépítés szolgálatába lehet állítani,
- gazdaságilag, idegenforgalmilag és kulturális szempontból is igen fontos a leendő Szent Erzsébet út vagy a már korábban hagyományokkal bíró „Borút” országaival, városaival (Kassa, Krosno, Kijev) történő folyamatos együttműködés, Tokaj világörökség értékeinek népszerűsítése, „eladása” érdekében.
- kívánatos az együttműködés céljaink megvalósítása érdekében a város többi társadalmi tényezőivel, politikai szervezeteivel, civil egyesületeivel.

Végezetül a dokumentum hangvételével és a célok kijelölésével kapcsolatban megfogalmazódott, hogy „ne a kishitűség, hanem az erő és az önbizalom jellemezze”.

„Merjünk nagyot gondolni.”

„Ötletek már vannak, most már tovább kell lépni a megoldás irányába!”

Mindezekhez jó hozzáállású és hozzáértő szakemberekre és összefogásra van szükség.

A Sárospataki Lokálpatrióták Egyesülete a fentiekből vállalja:

- a Föld napja alkalmából környezetünk takarítását, rendbetételét,
- a hősök táblájának újralátását,
- a Bodrog-part és a Kalajka rendbetételében való közreműködést,
- a MÁV állomás dombormű részleges rehabilitációját, stb.

Kérjük a fentiek szíves hasznosítását.

Mellékletek:

- korábban megfogalmazott két dokumentum
- Gondolatok a Sárospataki Lokálpatrióták Egyesülete városépítéssel és városfejlesztéssel kapcsolatos elképzeléseiről
- Sárospataki Lokálpatrióták Egyesülete keretprogram-tervezete

Sárospatak, 2007. március 5.

Sárospataki Lokálpatrióták Egyesülete
3950 Sárospatak, Kossuth u. 59.
Telefon: 47/314-636
30/315-498



Saláta László Mihály
az Egyesület elnöke

dr. Szabó Rita

Feladó: "Dr.Szabó Rita" <alpolgarmester@sarospatak.hu>
Címzett: "dr. Szabó Rita" <szaborit@szaboszaras.hu>
Elküldve: 2011. május 19. 11:31
Tárgy: FW: gazdasági program küldése

-----Original Message-----

From: [Sajószegi Réka](#)
Date: 2011.05.16. 9:19:33
To: alpolgarmester@sarospatak.hu
Subject: FW: gazdasági program küldése

From: Egyesület Sárospatak és Környéke Turizmusáért [mailto:sarospatak.tdm@gmail.com]
Sent: Thursday, April 14, 2011 7:59 AM
To: Sajószegi Réka
Subject: Re: gazdasági program küldése

Sárospatak Város Önkormányzata

Aros János polgármester úr részére!

Tárgy: gazdasági program véleményezése

A városmarketing tanácsadó testület április 30-ig már nem tervez találkozót, ezért csupán az egyéni véleményemet tudom a 2007 márciusi program kapcsán jelezni.

1. A jól strukturált, s 2007-ben releváns gazdasági programot ebben a formában nem tartom tárgyalásra alkalmasnak, mert az idejétmúlt, nem aktualizált adatokat tartalmaz (a 3.o. bevezető is jelzi, ez az anyag 2010 dec 31.ig terjedő időszakra szól).

2. A helyzetértékelés és a többi fejezetben szereplő információk aktualizálás után bizottsági üléseken tartalmi kérdésekben - az elfogadott városfejlesztési koncepcióval összhangban - kellene kialakítani azon testületi álláspontot, mely a

- stratégiai célok,

- fejlesztési alapelvek,
- javasolt fejlesztések és
- szervezeti kérdések

bontásban határozná meg Sárospata Város Önkormányzata 2014 év végéig követendő gazdasági programját, kitekintve az akkor induló 2014-2020 újabb Úniós tervezési periódus (ma is elérhet) prioritásainak helyi leképezésére is.

Ha egy ilyen aktualizást írásos anyagot valaki összeállít, akkor azt szívesen véleményezem.

Üdvözlettel,

Dankó László

2011/4/12 Sajószegi Réka <kabinet@sarospatak.hu>

Tisztelt Dr. Dankó László!

Sárospatak Város Képviselő-testülete a májusi ülésén tárgyalja majd a város gazdasági programját.

A jelenlegi programot csatoltan küldöm véleményezésre.

Kérem, a Városmarketing Tanácsot, hogy a programmal kapcsolatos véleményét 2011. április 30-ig küldje el a kabinet@sarospatak.hu e-mail címre.

Üdvözlettel:

Sajószegi Réka
Polgármesteri Titkárság

Sárospatak Város Polgármesteri Hivatala
3950 Sárospatak, Kossuth u. 44.
Tel.: 47/ 513 - 240
Fax: 47/ 311 - 404
E-mail: kabinet@sarospatak.hu

--

Dr. Dankó László tszv. egyetemi docens

ME turizmus-vendéglátás BA szakvezető

a Sárospatak és Környéke Turizmusáért Egyesület elnöke

3950 Sárospatak Szent Erzsébet utca 3.

Email: sarospatak.tdm@gmail.com

honlap: www.sarospatak.eu

 Gondoljon a környezetre a levél vagy bármely mellékletének kinyomtatása előtt.
 Please think of the environment before you print this message and any attachments.



[FREE Animations for your email - by IncrediMail!](#)

Click Here!

dr. Szabó Rita

Feladó: "Dr.Szabó Rita" <alpolgarmester@sarospatak.hu>
Címzett: "dr. Szabó Rita" <szaborita@sarospatak.hu>
Elküldve: 2011. május 19. 11:31
Tárgy: FW: gazdasági program küldése

-----Original Message-----

From: [Sajószegi Réka](#)
Date: 2011.05.16. 9:19:33
To: alpolgarmester@sarospatak.hu
Subject: FW: gazdasági program küldése

Sajószegi Réka
Polgármesteri Titkárság

Sáropatak Város Polgármesteri Hivatala
3950 Sáropatak, Kossuth u. 44.
Tel.: 47/ 513 - 240
Fax: 47/ 311 - 404
E-mail: kabinet@sarospatak.hu

From: Magdolna Halász [<mailto:hamagdi@gmail.com>]
Sent: Friday, April 15, 2011 11:59 AM
To: Sajószegi Réka
Subject: Re: gazdasági program küldése

Tisztelt Polgármester úr,

A Sáropatak Város Önkormányzata 2006-2013. gazdasági programját áttanulmányoztam, amelyet reálisnak, színvonalasnak és jónak tartok.

A város fejlődésével kapcsolatos elképzelések megvalósítása nagyon aktuálisak és megvalósításuk a történelmi és több kitüntetéssel elismert település rangját az ittélők komfort érzetét nagymértékben javítaná.

A gazdasági programhoz javaslunk egy feladatterv csatolását, amely éveként

fontossági sorrendben tartalmazná a konkrét feladatokat, a megvalósítás határidejét és a felelős(ök) nevét.

Üdvözlettel:

Halász Magdolna

az Olvasókör elnöke



[FREE Animations for your email - by IncrediMail!](#)

Click Here!

Sárospatak Város Önkormányzatának

GAZDASÁGI PROGRAMJA

a 2007. január 1-től - 2013. december 31-ig terjedő időszakra

Sárospatak, 2007. márciusa

Dr. Hörcsik Richárd
polgármester

Készítette:

Déry Zoltán
a Pénzügyi Bizottság tagja
lakossági észrevételek figyelembe vételével,
valamint a bizottsági kiegészítések bedolgozásával

TARTALOMJEGYZÉK

	oldalszám
BEVEZETŐ	3
HELYZETELEMZÉS	4
A PROGRAM PÉNZÜGYI MEGHATÁROZÓI	6
STRATÉGIAI CÉLOK	8
FEJLESZTÉSI ALAPELVEK	9
JAVASOLT FEJLESZTÉSEK	10
A. IDEGENFORGALOM	10
B. MUNKAHELYTEREMTÉS	12
C. OKTATÁSÜGY, KULTÚRA, SPORT	13
D. EGÉSZSÉGÜGY	15
E. SZOCIÁLI ELLÁTÁS	16
F. KÖZLEKEDÉS, VÁROSRENDEZÉS	18
G. KÖZMŰELLÁTOTTSÁG	20
H. TÁVLATI, NEM ÖNKORMÁNYZATI FELADATOK	22
SZERVEZETI KÉRDÉSEK	23

BEVEZETÉS

A gazdasági program készítését a helyi önkormányzatokról szóló, többször módosított 1990. évi LXV. tv. 91. § (1) bek. írja elő. A tartalmára vonatkozó előírásokat ugyanezen paragrafus (6-7) bekezdése rögzíti.

Sárospatak jelen programja a 2007. január 1. és 2010. december 31. közötti időszakra vonatkozik. A benne foglaltak - a település szükségleteit megjelölő irányelv-gyűjteménynek tekinthetők,- amelyek megvalósítását a Sárospatak Város Képviselő-testülete nyilatkozatában is megerősítette. Az államháztartás jelenlegi kondíciói, az egyre nehezebb költségvetési adottságok miatt a végrehajtás ütemezését – a mindenkori lehetőségek mértékéig – az éves költségvetésben rögzítik. A megjelölt feladatok forrásai: a város törvényben meghatározott bevételek, a pályázati úton elnyert hazai, ill. európai uniós támogatások.

HELYZETELEMZÉS

Sárospatak 1968 óta újra város. Hazánk észak-keleti részén, Borsod-Abaúj-Zemplén megye zempléni régiójában, a Hegyköz, a Bodrogház, a Hegyalja, az Eperjes-Tokaji Hegyvonulat és az Alföld találkozásánál, a Bodrog folyó két partján található. 1883 és 1965 között, az egykori Sáros-Nagypatak, Sáros-Kispatak, Józseffalva, Bodrogház és Végardó községek egyesüléséből alakult meg a város. A település fejlődését neves történelmi személyiségek: a Lorántffyak, a Perényiek, a Dobók, a Rákócziak, a vár egykori urai is nagyban segítették. A kulturális életére egykoron nagy hatást gyakorolt Lorántffy Zsuzsanna fejedelemasszony és Comenius Amos János.

A város értékes egyedi sajátosságokkal rendelkezik: része a nemrégiben Világörökséggé nyilvánított Tokaji- borvidéknek, átkelőhely a síkság és a hegyvidék között, bővelkedik a zempléni erdők kiváló turisztikai és vadászati adottságaiban is. Mindezek kiváló forrásai lehetnének a település fejlődésének, sajnos a lehetőségek nagy része kihasználatlanok. A rendszerváltoztatást követően a történelmi város kevésbé jelentős ipara fokozatosan leépült, megközelíthetősége a megfelelő infrastruktúra hiányában nehézkes, a háttérintézményei anyagi gondokkal küszködnek, a foglalkoztatási lehetőségek csökkenése következtében nőtt a munkanélküliség. A város lakossága mindezek hatására az elmúlt években csökkent, s 2006. január 1-ig a korábban 15.000 fő feletti létszámról 13.972 állandó lakosra mérséklődött.

Az országos helyzethez hasonlóan kedvezőtlenül alakultak a demográfiai viszonyok is.

a.) Születések, halálozások alakulása az elmúlt 4 évben

Év	Születések száma (fő)	Halálozások száma (fő)
2002	111	194
2003	129	199
2004	109	213
2005	112	183

Megállapítható, hogy a halálozások száma évenként nagyobb a születésekénél, 2004-ben annak csaknem a duplájára emelkedett. Jelenleg nincs olyan vonzó tényező, amely a beköltözések útján pótolhatná az ily módon csökkenő lakosságot. A lakosság száma várhatóan hosszabb távon is mérséklődni fog.

b.) A népesség kor szerinti megoszlása 2006. január 1-jén (KSH adatok alapján)

Kor szerinti csoportosítás	fő	Korcsoport	fő	megoszlás %-a
0-2 év	337	Gyermek- és fiatalkorú Munkaképes korú Időskorú	2541	18,2
3-5 év	356			
6-13 év	1128			
14-17 év	720			
18-60 év	8867			
61-	2564		2564	18,3

A városunkban a Központi Statisztikai Hivatal életkor szerinti adatai alapján az eltartottak (gyermek – és fiatalok, valamint az idősek) a munkaképes korosztálynak csak az 57,5 %-át éri el, azaz a keresők száma a nem keresőknek csaknem kétszerese. Az arány kedvező volta azonban látszólagos. A tényleges helyzet ettől kedvezőtlenebb, mivel a munkaképes lakosság körében szerepelnek a munkanélküliek, a felsőfokú tanulmányokat végzők, a GYES-en lévők és a tartósan betegek is. A folyamatos változás miatt a tényleges helyzet egyben nehezen követhető, pontosítható.

c.) A településen regisztrált munkanélküliek és szociális ellátásban részesülők főbb adatai 2006. szeptember 30-án
(Munkaügyi Hivatal kirendeltségének adatai alapján)

Megnevezés	Mutatószám
Regisztrált munkanélküliek száma	841 fő
Álláskeresési járulékra jogosultak száma	245 fő
Szociális ellátásban részesülők száma	273 fő
Munkaképes korú lakosság (16-62 év) száma	8867 fő
Relatív munkanélküliségi mutató	9,5 %

Az egyre nehezülő gazdasági körülmények miatt a vállalkozók körében gyakori a dolgozók három hónapig tartó alkalmazása, amelyhez állami támogatás vehető igénybe. Ez a helyzet a munkavállalók körében meglehetősen bizonytalanságot, a jobb kereseti lehetőségek reményében olykor a város elhagyását jelentik. Az új munkahelyek létesítésével, a több elhelyezkedési lehetőség valósulhatna meg.

d.) A városban működő vállalkozások száma és összetétele
2006. október 31-i adatok alapján

Ágazat	Vállalkozások száma
Kereskedelem	326
Eü., szociális, kulturális	154
Ipar	126
Építőipar	83
Mezőgazdaság	65
Távközlés, közlekedés	41
Vízgazdálkodás	2
Egyéb anyagi	297
Összesen	1094

A táblázat adatai szerint a termelő ágazatok – ipar, építőipar, mezőgazdaság – a korábbiakhoz képest visszaestek, míg a kereskedelem messze vezeti a mezőnyt. Néhány nagyobb élelmiszer árusító egység mellett különösen elterjedt a hasznátruha kereskedés, amely az ezt kínáló üzletek számának folyamatos növekedése miatt önmaga akadályozójává válhat. Esetenként felmerül a kényszervállalkozások gyanúja is.

A gazdaság helyzetben az iparüzési adó 2005. évi tervezetthez képest 42 millió Ft-al csökkent. A képviselő-testület elé terjesztett 2005. évi zárszámadás szerint: „...csökkent a vállalkozások árbevétele, az év végi folyószámla feltöltés csak a nagyvállalkozásoknak kötelező, több vállalkozás szűnt meg, illetve felszámolása folyamatban van.”

A fent említett nehezítő körülmények mellett az elmúlt időszakban visszatérő problémák megoldása jelentkezett az önkormányzat költségvetésében is.

A PROGRAM PÉNZÜGYI MEGHATÁROZÓI

A Magyar Köztársaság jogrendje, ezen belül a helyi önkormányzatokról szóló, többször módosított 1990. évi LXV. tv. 77. §-a szerint az önkormányzat költségvetése az államháztartás része. Az állami költségvetéstől azonban szerkezetében elkülönül, ahhoz csak központi támogatásokkal és más költségvetési feladatokkal kötődik. Forrásai négy fő részből állnak:

- saját bevételekből,
- állami támogatásokból,
- pályázati úton elnyert összegekből,
- EU-s forrásokból (jövőbeni lehetőségként).

A nemzetgazdaság romló helyzete ezen a téren is éreztette hatását; az elmúlt választási ciklus alatt a gazdálkodás terén folyamatos nehézségek jelentkeztek. Az induló költségvetések visszatérően – évről évre növekvő mértékben – forráshiányosak voltak. Ennek mértéke 2003-ban 221 millió Ft, 2004-ben 276 millió Ft, 2005-ben 387 millió Ft, végül 2006-ban 448 millió Ft nagyságrendet ért el; mértékét tekintve a tervezett költségvetési kiadási főösszeg 4,7 %-át, illetve 7,5 %-át, majd 9,7 %-át, végül 10,7 %-át tette ki. A pénzügyi folyamatok különböző évközi módosulásai után a forráshiány fedezésére 2003-ban 90 millió Ft, 2004-ben 145 millió Ft, 2005-ben 150 millió Ft, 2006-ban 150 millió Ft működési hitelt kellett felvenni.

A *saját bevételek* – noha a korábban megosztott gépjármű adó időközben teljes egészében átkerült a helyi bevételek közé – az előzőekben felvázolt gazdasági körülmények eredményeként folyamatosan csökkentek. Évenkénti megoszlásuk:

Év	helyi adó összege (ezer Ft)	a teljes bevétel arányában (%)
2003	240.623	6,1
2004	230.578	5,3
2005	199.649	4,8
2006	228.000	5,0

A törvényben megfogalmazott maximum mértékét a kommunális adó 90 %-ban, az idegenforgalmi adó a vendégszobák esetében 67 %-ban, az épület hasznos alapterülete után számítva 55 %-ban érte el. Egyedül az iparüzési adónál volt a felső szint figyelembe véve. A saját bevételek növelése csak az arányok emelése útján lenne elérhető, de a jelenlegi helyzetben a lakosság teherbíró képességét túllépné. Emiatt a helyi adók emelése nem időszerű.

A költségvetési bevételek nagyobbik hányadát a *normatív állami támogatások* tartalmazzák, amelyek alapvetően befolyásolják az önkormányzat lehetőségeit.

Év	normatív állami támogatások összege (ezer Ft)
2003	996.600
2004	1.058.592
2005	1.126.509
2006	1.094.232

Jól jellemzi a helyzetet, hogy a csökkenő támogatásoktól is befolyásolva a 2005-ös költségvetési év végén likviditási gondok merültek fel. Ennek feloldására egyrészt 95,8 millió Ft nagyságrendű részvényt kellett értékesíteni, másrészt 150 millió Ft – 100 millió Ft likvid, 50 millió Ft munkabér – hitelkonstrukciót működtetni. (A kényszerből értékesített MOL és ÉMÁSZ részvények árfolyama azóta a duplájára nőtt.) 2006-ban a normatív állami támogatások fajlagos mértékei az oktatási szférában az előző évi szinten maradtak, egyúttal megszüntetve a 2005. szeptemberétől biztosított kiegészítő járulékokat. Világossá vált, hogy a normatíva a bérfejlesztésekre nem biztosít fedezetet, az ismételten kikényszerített helyi „kigazdálkodások” a működtetés területén visszafogásokat eredményeztek. Míg 2003-ban lekötött pénzeszközökből 1.279 ezer Ft kamatbevétel mutatkozott, addig az ezt követő években, mind a mai napig ilyen címen egyetlen Ft sem realizálódott.

Az önkormányzatunk által 2006. évben benyújtott 22 új *felhalmozási jellegű pályázat* közül városunk 9 támogatást nyert el, ami a kezdeményezések 41 %-a. A pályázatok és városi ingatlanok folytatólagos értékesítése segítségével 2003-ban 244 millió Ft, 2004-ben 265 millió Ft, 2005-ben 126 millió Ft, 2006-ban 256 millió Ft értékű beruházás és felújítás valósulhatott meg, kényszerűen elhagyva egyes tervezett feladatokat.

Mindezek alapján a jövőben a költségvetési gazdálkodásban csak kellően megfontolt célokat meghatározva, továbbra is a takarékos megoldásokat kell érvényesíteni. A működtetés terén elsőbbséget élvezzen a kötelező feladatok ellátása. Az intézményeknek a kapott költségvetési keret kiegészítése érdekében törekedniük kell a saját bevételeik növelésére. Felhalmozási (beruházási és felújítási) feladatok csak a saját körben teljesült felhalmozási és tőke jellegű bevételek, valamint a pályázatok útján elnyert támogatások erejéig végezhetők. Kiemelt jelentőséggel bírnak a honi és az európai uniós pályázati összegek, amelyek elnyerésére törekedni kell. Ez utóbbiak megszerzéséhez a költségvetésben megfelelő önerő elkülönítése szükséges.

Távlatilag a hiányalapú költségvetés-tervezési szemléletmód felszámolását és a vagyonfelélés megállítást tervezzük, amelyhez a város gazdasági életének felpörgetése, új

munkahelyek létesítése, a munkaviszonyban lévők számának erőteljes növekedése, ezáltal a költségvetés helyi bevételeinek jelentős emelkedése szükséges. A gazdálkodási tevékenységünknek ez elkövetkezendő időszakban erre kell összpontosítania.

STRATÉGIAI CÉLOK

- 1.) Bővüljenek a Sárospatak „*kitörési pontját*” jelentő idegenforgalom faktorai, amelyek a város gazdasági vérkeringését erősítheti.

Indokolás:

A helyi önkormányzatokról szóló törvény 8. § (4) bek. tételesen rögzíti a kötelezően ellátandó feladatokat. Eszerint: „*A települési önkormányzat köteles gondoskodni az egészséges ivóvízellátásról, az óvodai nevelésről, az általános iskolai oktatásról, a helyi közutak és a köztemetők fenntartásáról, köteles biztosítani a nemzeti és az etnikai kisebbségek jogainak érvényesülését.*” A törvénymódosításban kötelező feladatként szerepel a közművelődési tevékenység, valamint az önkormányzati könyvtár fenntartása is.. Városunk a fentiekén kívül

- 2 középiskolát,
- 1 művészeti iskolát,
- 1 pedagógiai szakszolgálatot,
- 1 távhőt szolgáltató szervezetet,
- 1 városgazdálkodási jellegű szervezetet

tart fenn, amelyek összes fenntartási és működtetési költségeihez a központi költségvetés által nyújtott támogatások nem elegendők, előirányzataikat évente helyi forrásokkal kell kiegészíteni. Ezért a hagyományosan működtetett, és feladni nem kívánt tevékenységek fenntartása – egyes esetekben bővítése – érdekében újabb anyagi források biztosítása szükséges. E cél eléréséhez a város eddig kellően ki nem használt idegenforgalmi adottságai jó lehetőségeket kínálnak, melyek érvényesítése az önkormányzat számára folyamatos, kiemelt feladata legyen.

- 2.) Növekedjenek a munkalehetőségek, segítve a lakosság életkörülményeinek javítását.

Indokolás:

Sárospatak város lakossága körében, a jelen program kidolgozásakor a relatív munkanélküliségi mutató 9,5 % volt. Emiatt növekszik a szociális támogatásra szoruló kör, ami a romló költségvetési kondíciók között az önkormányzat számára egyre nehezebben megoldható problémát jelent. A képviselő-testület számára ezért új munkahelyek, foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, ilyenek létrejöttének elősegítése folyamatos tennivaló.

FEJLESZTÉSI ALAPELVEK

A fejlesztési célok meghatározásakor - az anyagi megalapozottság kiemelt jelentősége mellett – néhány más, Sárospatak szempontjából fontos alapelvet is figyelembe kell venni. Ezek az alábbiak lehetnek:

- 1.) A természeti környezet megőrzése érdekében a beruházások tervezése – és megvalósításakor – ügyelni kell a város tiszta, egészséges levegőjének megőrzésére, valamint az esztétikai követelmények messzemenő figyelembe vételére. A meglévő zöldövezetek beépítését, felszámolását kerülni kell.
- 2.) A fejlesztési feladatok végrehajtása során a település kisvárosias arculatának megőrzése kiemelt szempont legyen. A környezetbe nem illő toronyházak építése, épületek rikító elszínezése, a környezetbe nem illő, annak harmóniáját megbontó megoldások nem alkalmazhatók.
- 3.) A sorra kerülő egyes fejlesztések mindenkor a város szolgáltató – és intézményhálózatának, ezen belül a lakosság ellátásának korszerűsítését célozzák, azok minőségi javulását szükség esetén mennyiségi növekedését eredményezzék.
- 4.) A beruházások megvalósítása során a leggazdaságosabb megoldás (legolcsóbb árajánlat, megfelelő garanciák, minél kisebb hitelszükséglet) kiválasztása és minél több helyi vállalkozás bevonása prioritást élvezzen.
- 5.) A fejlesztések sorrendiségének meghatározásakor az anyagi megfontolásokon túl, a munkaképes lakosság foglalkoztatottságának növelése kiemelt szempont legyen.
- 6.) A forrásbiztosítás keretében elsőbbséget élvezzenek az EU-s pályázatokkal elérhető támogatások.

JAVASOLT FEJLESZTÉSEK

A./ IDEGENFORGALOM

A város idegenforgalmi szempontból jól kihasználható adottságokkal rendelkezik. A lengyel és szlovák turisták által is kedvelt végardói termálfürdő napjainkban az önkormányzat egyetlen bevételt produkáló egysége. Nagyonbár hazai látogatókat vonzanak a Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei, a Rákóczi-vár és a tárlatai. Újabb látványosság a Makovecz Imre által megálmodott Művelődés Háza épülete. A kultúrtörténeti értékek felkeresése egy napos programot jelent az ideérkezőknek. A különböző lehetőségek növelése, a látogató turistákat több napos sárospataki tartózkodásra készíti.

1.) A Végardói fürdő fejlesztése

A végardói városrész területén működő termálfürdő további lehetőségeinek kihasználása kiemelt feladat. A fejlesztés Sárospatak idegen- és kereskedelmi forgalmának bővülését, egyidejűleg új munkahelyek létrejöttét eredményezheti. Ezért

- a megfelelő adottságokkal rendelkező vizet gyógyvízzé kell nyilvánítani;
- az önkormányzati tulajdon fenntartása mellett keresni kell befektetőket – akár külföldiek – bevonásának, esetleges pályázati források elnyerésének lehetőségét;
- a bővítés során gyógyászati és szabadidő centrum kialakítása a cél;
- a fejlesztés során a fürdő környékének idegenforgalmi szempontokat figyelembe vevő rendezése (parkolóhelyek bővítése, padok telepítése, közlekedési pályák felújítása) szükséges;
- a fejlesztés több éven át tartó, szakaszokra bontható folyamat is lehet;
- meg kell vizsgálni a termálvíz egyéb célú felhasználásának lehetőségeit (hőenergia hasznosítás, ásványvíz előállítás, stb.).

2.) Az európai Szent Erzsébet Központ kialakítása

A sárospataki születésű Szent Erzsébetnek, Thüringiai Lajos örgróf feleségének 2007-ben ünnepeljük 800. születésnapját. A Németországban is elismert, tisztelt karitatív személyiség helyi kötődése városunk számára számos előnyt jelenthet. Ezért

- támogatni kell a római katolikus plébánia mellett lévő épületben egy európai szintű Szent Erzsébet Központ kialakítását;
- be kell kapcsolódni a jelentős számú külföldi látogatót is ide vonzó emlékévk megrendezésében, a feladatokhoz keresni kell az idegen támogatók bevonásának lehetőségét;
- hosszabb távon számításba kell venni a Szent-Erzsébet utca díszburkolattal való ellátását és sétáló utcává minősítését is.

3.) A Várnegyed rekonstrukciója

A Rákóczi-vár településünk egyik kiemelkedő műemléki és idegenforgalmi nevezetessége. Ezért időszerű és szükséges az ezt körülvevő, leépült állagú várnegyed felújítása és rekonstrukciója.

- Ehhez átfogó táj- és környezetépítési tanulmányt kell készíttetni;
- ennek legfontosabb elemeit pályázatok útján a ciklus végéig meg kell valósítani;
- kiemelt szerepet kapjon a Szent Erzsébet- sétány (díszburkolat, parkrendezés, várfal és kazamata feltárás, stb.) elkészítése és a Kucik gödör idegenforgalmi hasznosítása.

4.) A Sarokbástya építésének befejezése és a Vízi-kapu környékének kialakítása

Összefogással Tokaj Világörökségéért címszó alatt, PEA program keretében, Sárospatak 600 millió Ft-os beruházásra nyert lehetőséget. Ez a Szent Erzsébet utcai sarokbástyában létrejövő turisztikai központ kialakítását, és a Vízi-kapunál megépítendő szabadtéri színpad és városi park létrehozását foglalja magában. A kivitelező kiválasztása az előző ciklusban már megtörtént.

- A beruházásokat 2007. év végéig be kell fejezni.

5.) A belvárosi utcakép megújítása

A legtöbb turista a Református Kollégium és a Rákóczi Múzeum között elterülő belvárost keresi fel, vagy azon halad át. A több nemzetközi elismerést is elnyert virágosítás rendkívül jó benyomást keltő hatását azonban lerontja az épületek homlokzatának avult állapota. Ezért

- meg kell kezdeni ebben a körzetben lévő önkormányzati objektumoknak legalább az utcai frontra kiterjedő felújítását, szükség esetén bankhitel igénybevétele árán is;
- fel kell kérni a magántulajdonban lévő épületek tulajdonosait hasonló megoldás követésére;
- a városi illemhelyeket és az utcabútorzatot fel kell újítani;
- figyelmet kell fordítani az épített értékek, szobrok, kapuk felújítására, karbantartására.

6.) A város idegenforgalmi lehetőségeinek népszerűsítése

A Sárospatakra érkező látogatók tájékoztatása, a lehetőségek minél teljesebb körű kihasználása érdekében a Tourinform Iroda hatékonyságát erősíteni kell. Idegenforgalmi adottságaink propagálására ismertető anyagok – térképek, leporellók, kazetták CD-k, DVD-k – készítése indokolt.

- Az iroda rendszeresen álljon az igénybevevők tájékoztatására;
- a marketing-anyagok finanszírozásába a város vállalkozóit bevonni szükséges.

7.) A testvérvárosi kapcsolatok bővítése

A hagyományos kapcsolatok általában egymás jobb megismerésére, egyes történelmi kötődések megerősítésére, (újítására) vagy a kulturális tevékenységre korlátozódnak. A lehetőségek szélesebb körű kihasználása kívánatos.

- Keresni és ösztönözni kell a kölcsönösen jelentkező befektetési lehetőségeket.

B./ MUNKAHELYTEREMTÉS

A helyzetelemzésnél már körvonalazott munkanélküliség mértéke városunkban lehangoló. A helyi munkaerőpiac stagnál, a helyzeten segíteni képes befektetők elkerülik a régiót. A munkahelyét elvesztő lakosok számára az elhelyezkedés napjainkban szinte lehetetlen. Az időnként beindított átképző tanfolyamok sem segítenek a problémán, ezek legjobb esetben más településeken történő elhelyezkedésnél nyújtanak némi reményt. Ezért elsősorban új foglalkoztató szervezetek letelepítése, ill. az ezekhez szükséges feltételek megteremtése útján a munkalehetőségek bővítése lehet az egyetlen eredményes megoldás.

1.) Az ipari övezet kialakítása

Az érvényes jogszabályok szerint ipari park létrehozása 10 ha fölötti nagyságrendben lehetséges. Ezért új – ipari, kereskedelmi – létesítmények letelepítése városunkban csak közművesített ipari övezet kialakításával lehetséges. Ilyen elsősorban a 37-es főközlekedési út mellett, vagy a jelenlegi állatvásártér helyén tervezhető. Az utóbbi esetben azonban új vásártér kialakítása szükséges.

- A 37-es út mellett a magántulajdonban lévő területek megvásárlása, ill. a szervíz út és közművek létrehozása jelentheti a megoldást;
- a volt CSEPEL üzem melletti terület önkormányzati tulajdonban van, a közművek biztosítottak, de feltételeket a szükségletnek megfelelően aktualizálni kell.

2.) Vállalkozásfejlesztő központ kialakítása városi és térségi szinten

Hiányt jelent a város életében egy a piactudomány körülményeket, azok működését jól ismerő, s azok lehetőségeivel élni tudó szervezet. Ennek létrehozása esetén ez

- szervezheti a város vállalkozói tevékenységét;
- segítheti a beszállítói tevékenységet;
- közreműködhet a forrásszerzések felderítésében;
- működtetheti az ipari övezetet;
- kutathatja uniós források megszerzésének lehetőségeit.

3.) A munkahelyteremtés irányainak meghatározása

A foglalkoztató szervezetek helyi letelepítésénél erőteljesen közrejátszik a kínálat és a hajlandóság mértéke. Helyzetünkben ezért minden lehetőséget el kell fogadni. Ennek keretében a következő támogatottság kívánatos:

- hagyományos iparágak, melyekhez a helyi szakoktatási intézmény a mindenkori igényeknek megfelelő munkaerőt képezzen;
- az idegenforgalomhoz fűződő szolgáltató ágazatok, melyek munkahelyteremtés mellett a város kitörési pontjait is jelentik;
- magasan képzett munkaerőt kívánó üzemek (pl. híradástechnika, informatika, gépkocsigyártáshoz beszállítói tevékenység, stb.);
- általános célként ösztönözni, támogatni kell a helyi fiatalok letelepedését.

4.) A hátrányos helyzetűek foglalkoztatására ösztönzése

Munkaerő piaci szempontból hátrányos helyzetűnek tekinthetők a munkaképes korú, de munkát vállalni nem tudó lakosok, a mozgáskorlátozottak, a hajléktalanok.

- Törekedni kell a szakképzett munkaerő megtartására, és részükre munkahelyek létesítésére;

- nagyobb gondot kell fordítani a csökkent munkaképességűek foglalkoztatására;
- a foglalkoztatásuk elősegítése érdekében a pályázati lehetőségeket és az ezekből adódó beruházási megoldásokat folyamatosan keresni kell.

C./ OKTATÁSÜGY, KULTÚRA, SPORT

Sárospatak iskolaváros, melyben az oktatásügynek régi időkre visszanyúló hagyományai vannak. A középkorban a katolikus templom mellett plébániai iskola működött, ahol Szalkai László, korának legműveltebb személyisége, később Esztergom érsekeként tevékenykedett. A Patakra települő Perényi Péter 1531-ben alapította az első református iskolát, azóta településünkön az oktatás-nevelés folyamatos tevékenység. A híres Sárospataki Református Kollégiumban tanított 1650-től 1654-ig a híres cseh-morva pedagógus Comenius, és a 18. században elsőként vezették be a magyar nyelvű oktatást. Jelenleg a városban két felsőfokú oktatási intézmény – az 1951-ben politikai okok miatt megszüntetett, majd 1991-től újjáéledt református Teológiai Akadémia, és az 1976-ban főiskolának minősített, jelenleg a miskolci egyetemhez integrált Comenius Tanítóképző Főiskolai Kar – működik. Emellett három középiskolában (az önkormányzati működtetésű Árpád Vezér- és a Református Kollégium Gimnáziuma, valamint az ugyancsak önkormányzati fenntartású Vay Miklós Szakképző Iskola) folyik az oktató-nevelő munka. Az alsó fokú iskolák körében két önkormányzati (a II. Rákóczi Ferenc és az Erdélyi János Általános Iskola), valamint a tanítóképző és a református egyház egy-egy iskolája működik. A művészeti (zenei és tánc) képzést a Farkas Ferenc Művészeti Iskola, a Sárospataki Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és az ART ÉRT Alapfokú Művészeti Iskola látja el. Egyes önkormányzati intézmények működési feltételei kiegészítésre szorulnak.

1.) A II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola bővítése

A 2001. augusztus 1-től összevonás útján létrejött iskola több, egymástól távol lévő épületben működik, ami nagymértékben nehezíti a folyó oktató-nevelő munka vitelét. Ezért:

- elemezni kell a város demográfiai folyamatait, a gyermekek számának ismeretében kell az intézmény fogadóképességét tervezni
- és ennek figyelembe vételével pályázatás és közbeszerzési eljárás alkalmazásával a bővítést végre kell hajtani.

2.) Középiskolai kollégium építése

Az Árpád Vezér Gimnáziumban folyó Arany János Tehetséggondozó Program hatására az iskola tanulólétszáma folyamatosan emelkedett (2003-ban 628 fő, 2004-ben 643 fő, 2005-ben 645 fő, 2006-ban 656 fő volt). Miután az intézmény területi beiskolázás formájában működik, a vidéki diákok a Vay Miklós Szakképző Iskola tanulóinak is helyet adó Móricz Zsigmond Kollégiumba kerültek. Az eredetileg 280 férőhelyes intézményben – kényszerhelyzetben – jelenleg 354 tanuló lakik, a szakképzős tanulók közül mintegy 50 fő Sátoraljaújhelyből kénytelen naponta átjárni. Ezért:

- az egy alkalommal már megpályázott, de támogatást nem nyert új középiskolai kollégium építésének szándékát ismét napirendre kell tűzni;
- a kiviteli szintű, 150 férőhelyes diákotthon tervdokumentációja rendelkezésre áll;

- sikeres pályázat esetén a hely az ÁVG területén biztosítható;
- a beruházás az intézmény udvarának felújításával együtt járhat;
- sikertelenség esetén számításba jöhet a kollégium tetőterének további igénybevétele, folytatólagos beépítése.

3.) Sportcsarnok építése

Jelenleg több intézményünk rendelkezik iskolai célokat szolgáló tornateremmel (tornaszobával), a lakosság egészséges testmozgási igényeinek helyet biztosító, valamint nemzetközi mérkőzések megtartására is alkalmas sportcsarnok városunkban eddig nem épült. Megfelelő méretű létesítmény mindkét célt kielégíthetné.

- Tervdokumentációt saját forrásainkból, a beruházást pályázati összegek útján lehet megvalósítani;
- a hely a MÁV-tól eddig bérelt, de megvásárolható területen rendelkezésre áll.

4.) Az energiafelhasználás körülményeinek felülvizsgálata

Az önkormányzati intézmények energiafelhasználása gazdaságtalan, felülvizsgálata szükséges.

- Törekedni kell a távfűtési rendszerek költségtakarékosabb megoldásának alkalmazására;
- keresni kell alternatív energiaforrások alkalmazásának, esetleg biomassza közösségi szintű felhasználásának lehetőségeit.

5.) A Domján-ház és a Képtár tulajdonjogának megszerzése

Sárospatak három díszpolgára: Béres Ferenc, Andrássy Kurta János és Domján József nagy értékű képzőművészeti alkotásainak megőrzése és méltó bemutatása érdekében a két ingatlan tulajdonjogának megszerzése indokolt.

- Az ügylet lebonyolítása céljából a megyei közgyűléssel a kapcsolatot fel kell venni.

6.) Az Oktatási karta létrehozása

A város területén működő, különböző felügyeleti szervek alá tartozó (egyetemi, önkormányzati, egyházi) oktatási intézmények munkájának összehangolása céljából célszerű együttműködési megállapodást kötni.

- Az előkészítés érdekében az érintett intézmények igazgatóival a kapcsolatot fel kell venni.

7.) Együttműködés a kulturális élet meghatározó intézményeivel

A kultúrában és idegenforgalomban meghatározó intézményekkel – Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei, a Magyar Nemzeti Múzeum Rákóczi Múzeuma, valamint a Szent Erzsébet Történelmi Társaság – a város együttműködése, ezek bevonása a fejlesztési koncepciókba és kulturális életbe szükséges.

- A feladat folyamatos.

8.) A kulturális együttműködések további bővítése

A határ menti, valamint a kistérségi együttműködésben eddig kellően ki nem használt lehetőségek vannak.

- Ezek hasznosítása és fejlesztése folyamatos feladat.

9.) A roma gyerekek helyzetének javítása

A városban élő cigány gyerekek szociális és oktatási helyzete fokozott figyelmet igényel.

- A feladat megoldása érdekében az érintett intézmények együttműködését szorgalmazni kell.

D.) EGÉSZSÉGÜGY

Az egészségügyi ellátás működtetése városunkban rendezett. A háziorvosi szolgálatot 7 fő, a gyermekorvosit 3 fő, a fogorvosit 4 fő orvos, a védőnői szolgálatot 6 fő védőnő látja el. Emellett 22-féle (ebből 2 mozgó) szakrendelés, valamint iskolaorvosi ellátás működik. A rendelési órákon kívüli időszakban – a Sárospataki Többcélú Kistérségi Társulás keretében – központi ügyelet funkcionál. A működtetés költségeit, évenkénti újraszabályozással az Országos Egészségbiztosítási Pénztár finanszírozza. Az önkormányzat feladata a műszerellátottság és az épületek megfelelő állagának biztosítása. Az épületek azonban nem minden szempontból felelnek meg a jelenlegi törvényi előírásoknak. E téren előrelépés szükséges.

1.) A rendelőintézet új szárnyának megépítése

A jelenleg 3 helyen (5 épületben) működő egészségügyi ellátás összevonását a Comenius utca 20. szám alatti főépülethez csatlakozó új szárny megépítésével lehet biztosítani. Ez nemcsak a működtetési költségek csökkentése érdekében indokolt, hanem a régi épületek avult állapota miatt is. A Nemzeti Fejlesztési Terv II-ben erre pályázati lehetőség nyílik. Ezért:

- a rendelkezésre álló tervdokumentációt korszerűsíteni kell;
- a toldaléképület megépítésével létre kell hozni a korszerű, mozgáskorlátozottak számára is igénybe vehető, egy helyen működő, komplett rendelőintézetet;
- ez esetben két épület (a tudógondozó és a volt szülőotthon) új funkció számára felszabadítható.

2.) Ápolási osztály létrehozása

Célszerű átgondolni a kiürülő volt „szülőotthoni” épületben ápolási osztály kialakítását. Ez segítséget nyújtana az elhelyezésre szorulóknak a hozzátartozóik a közelségét, másrészt kedvező normái miatt az önkormányzat számára az épület gazdaságos kihasználását is jelentené. Ezért:

- a rendelőintézet új szárnyának megépülése esetén lépéseket kell tenni az új funkció kialakítására;
- meg kell fontolni az önálló működtetés, vagy az Erzsébet Kórházhoz történő csatlakoztatás lehetőségét.

3.) Mentőállomás létrehozása

A betegek 15 perces elérhetősége érdekében 2-3 gépkocsival rendelkező mentőállomás létrehozása indokolt. A meglévő garázsokkal és az ügyeleti épület tetőterében igénybe vehető sofőr szállással a fogadókészség biztosított. Ezért:

- az önálló vagy kirendeltségként működő mentőállomás létrehozására lépéseket kell tenni.

4.) Egészségügyi épületek felújítása

Amennyiben a főépület új szárnyal történő bővítése rövid távon nem oldható meg, a meglévő épületek részleges felújítása nem halasztható. Ezért:

- a Comenius u. 20. alatti épület kazánházának felújítása, a Művelődés Háza esetleges leválasztása, kazánok cseréje,
- ugyanitt a csapadékcsatornák cseréje,
- a Comenius u. 16. alatti épület tetőfedésének felújítása, az épület fűtési rendszerének felülvizsgálata, kazánok cseréje indokolt.

5.) Városi egészségmegőrző program készítése

A lakosság növekvő halálozási arányának visszafogása érdekében fokozott gondot kell fordítani az egészség megőrzésére.

- A terület szakembereinek bevonásával ki kell dolgozni a tervezési időszakra vonatkozó egészségmegőrző programot.

E.) SZOCIÁLIS ELLÁTÁS

A szociális feladatkör ellátása az elmúlt években javuló tendenciát mutatott (Gondozási Központ és az Átmeneti Elhelyezést Nyújtó Intézet kedvezőbb körülmények közötti elhelyezése, időskorúak nappali ellátásának javítása), azonban a rászorulóknak körének jelentős növekedése miatt e téren további intézkedések szükségesek. Ilyenek lehetnek intézményeinkben a férőhelyek bővítése, az életkörülmények önkormányzati eszközökkel történő javítása, külső anyagi támogatások bevonása.

1.) Az épületek energiatakarékos felújítása

A Kormány hétköznapi nevén „panelprogramnak” nevezett rendelete alapján lehetőség nyílt az ipari technológiával épült többlakásos lakóépületek állami támogatással történő energiatakarékos felújítására. Az eljárás keretében 1-1 lakásra max. 1,2 millió Ft (400 eFt állami, 400 eFt önkormányzati, 400 eFt tulajdonosi) forrás fordítható. A Sárospataki Lakásszövetkezet az akció adta lehetőséggel élni kívánt. Ezért:

- a tulajdonosok anyagi lehetőségeit felmérve, az érintett lakásszámra a szövetkezetnek kell javaslatot tenni, egyben a részvételre garanciát vállalni;
- az önkormányzat a kezdeményezést az éves költségvetésében biztosítható mértékig támogatja.

2.) A gyermekszületések szociális támogatása

A rendkívül kedvezőtlen demográfiai viszonyok, a gyermekszületések számának visszaesése elsősorban a nehezülő gazdasági körülmények, a gyermek felnevelésének súlyos anyagi terhe miatt következett be. Ennek részbeni ellensúlyozására

- az önkormányzat minden elsőszülött sárospataki gyermeknek 100 ezer Ft egyszeri támogatás biztosít;
- az előirányzatot az előző évek statisztikai mutatói alapján a költségvetésben kell előirányozni.

3.) A tanyagondnoki szolgálat létrehozása

Az elmúlt évtizedekben Sárospatak közigazgatási területén több tanya megszűnt, de a meglévők szétszórtsága, infrastrukturális ellátatlansága miatt a legtöbb itt lakó család segítségre szorul. Ezért:

- létre kell hozni a tanyagondnoki szolgálatot, amelyhez állami normatíva igényelhető;
- a szolgálatot a Gondozási Központhoz célszerű integrálni.

4.) Jelzőrendszeres szolgálat kialakítása

A lakosság rosszabbodó korösszetételét mutatja, hogy kevés a gyermek, az időskorúak száma nvekedik. Egyre több az ápolásra, segítségre szoruló öreg. Ezért létre kell hozni a jelzőrendszeres szolgálatot, amely a kistérségi közreműködéssel kapcsolódhatna a Gondozási Központhoz.

- Elnyert pályázat esetén a diszpécserközponttal rendelkező szolgálat állami normatív támogatást kap.

5.) Szociális és piaci alapon értékesítendő bérlakások építése

A városban az előző ciklus idején megkezdett szociális bérlakás építési akció folytatása szükséges. Ezt egyrészt a rászorulóknak nagy száma, másrészt a városközpontban lévő elavult lakások kiváltása indokolja. Az akciót a piaci alapú lakások építésével célszerű kiegészíteni.

- Kiviteli tervdokumentációt az önkormányzat biztosítson;
- a megvalósítás pályázati források igénybevétele, ill. magántőke bevonásával történhet;
- további megoldás lehet lakásoknak egyes lelakott, de felújítható belvárosi ingatlanok átadása fejében magánérős beruházás útján történő létesítése.

6.) Nyugdíjasok háza, Idősek Otthona létesítése

Özvegyen maradt, egyedülálló személyek, vagy csekély nyugdíjjal rendelkező házaspárok számára megoldás lehet a címben szereplő intézmények létrehozása városunkban. A szolgáltatás történhet térítés vagy az érintettek számára fenntarthatatlan ingatlan átadása útján.

- A megoldásba magántőke is bevonható.

7.) Építési telkek kialakítás

A kezdő családok otthonalapításának elősegítése érdekében a rendezési tervben e célra kijelölt tömbbelső területén építési telkek kialakítása kívánatos. Pályázati lehetőség esetén ez indítható állami támogatással, de indokolt a teljes konstrukció (terület megvásárlása, terveztetés, infrastruktúra kialakítása) felajánlása magánbefektető számára is.

- A telkek olyan házaspárok (élettársak) számára lennének átadhatók, akik vállalják, hogy azt 3 éven belül beépítik és az objektumot 10 évig nem idegenítik el.

F.) KÖZLEKEDÉS, VÁROSRENDEZÉS

A közlekedés helyzete városunkban jelenleg kedvezőtlen. Az egykoron kettős vágányú Budapest-Lemberg vasúti fővonalat felszámolták, az egyik sínpart elbontották és Szerencstől az addig villamosított pálya helyett – mozdonycserével – Sárospatak felé már csak diesel vontatással működő vasúti közlekedés áll rendelkezésre. A gépkocsival utazást megkönnyítő autópálya messze elkerüli környékünket, viszont a Szabolcs-Szatmár-Bereg megye felől Cigándnál a Tiszán átjövő forgalom nagymértékben terheli nemcsak az útjainkat, hanem a Bodrogon átívelő hidat is. A városközponton áthaladó kamionok sora folyamatosan rontja az útburkolatok állagát és veszélyezteti a gyalogosok közlekedését. (A 67,6 km hosszúságú belterületi úthálózatból 54,3 km burkolt.)

1.) Elkerülő út építése

A fenti gondok felszámolása érdekében kiemelt fontosságú a várost elkerülő út megépítése. A saját forrásból lefedezhetetlen jelentős költséghányad miatt a beruházás feltehetően csak több szakaszban megvalósítható projekt lesz. Ezért:

- sürgetni kell a már többször kezdeményezett, de eddig sikertelen központi vagy EU-s források beléptetését;
- egyes fázisok megvalósítása – pl. telkek kisajátítása vagy a Bodrog felett átívelő híd megépítése – részleges finanszírozás esetén is megfontolandó.

2.) A belvárosi körforgalom kialakítása

A városközpontban a villanyrendőrnél a többperces várakozási idő csökkentése érdekében a Rákóczi utca, a Béla király-tér és Erdélyi János utca kereszteződésében körforgalom kialakítása indokolt. Ezért:

- módosítani kell a városrendezési tervet;
- a megvalósításba súlyponti szerepet kell biztosítani a Magyar Közút Kht-nek.

3.) Az útburkolatok és járdák felújítása

A város közlekedési hálózata állaga folyamatosan romlik, a gázhálózat lefektetett csöveinél gyakori a süllyedés. A felújításuk indokolt. Ugyanez a helyzet az előregedett vízvezetékekkel is. Ezért:

- Az út- és járdaburkolatok fokozatos felújítását (új aszfaltréteggel) úgy kell sorrendbe állítani, hogy az a legsürgősebb (legidősebb) vízvezetékek cseréjével együtt valósulhasson meg.

4.) Az autóparkolók számának növelése

A gépjárművek növekvő száma miatt új parkolóhelyek létesítése elengedhetetlen feladat. Ezért:

- A város területén az új parkolók kialakításához megfelelő területeket kell kijelölni;
- Az új épületek létrehozásakor mélygarázsok megépítésére kell törekedni.

5.) A malom területének rendezése

A leégett malomépület látványa évek óta rontja a városképet. A jelenlegi állapot felszámolása is sürgős feladat.

- A lehetséges megoldások érdekében a tulajdonossal (Miskolci Egyetem) egyeztetni kell;
- a terület rendezését tervben kell szabályozni;
- ezt követően a városrendezési tervet módosítani kell.

6.) A Bodrog-partok rendezése

A virágzó fürdőző élet számra egykoron helyet biztosító kispataki partszakasz, a valamikori „strand”, továbbá a folyó jobb partja mentén elterülő Kalajka jelenleg lepusztult területté vált. Rontják a városképet, az utóbbi pedig a ráhordott szemét miatt, árvizek idején szennyezi a Bodrogot.

- A jelzett területek – beleértve a vár alattit is – rendezése érdekében, az ÉVIZIG bevonásával, tervet kell készíttetni;
- a Bodrog bal partján sétány és vízi szabadidő központ létrehozása kívánatos;
- a Kalajkát ki kell tisztítani és – akár szankciókkal is – további szennyezését meg kell akadályozni;
- a megoldások kivitelezéséhez mindkét part esetében keresni kell a pályázati lehetőségeket.

7.) A Piac-csarnok építése

A jelenlegi piac korszerűtlen, zsúfolt és az úttestek eltorlaszolásával esetenként zavarja a városi közlekedést. Egy korszerű csarnok szolgálhatja a helyben termelt mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek értékesítését, egyben ösztönözheti a környék kistelepeiben élők önfenntartó képességét.

- Ki kell jelölni a telepítés legkedvezőbb helyét;
- törekedni kell pályázati lehetőség elnyerésére.

8.) Az Iskolakert rekonstrukciója

Városunk egyik jellegzetes színfoltja a Református Kollégium tulajdonát képező „Iskolakert”. Az anyagi eszközök korlátozott volta miatt állaga fokozatosan romlik. A felújítása kívánatos.

- A megoldás kollégiumi és önkormányzati együttműködést igényel;
- európai uniós támogatás érdekében közös pályáztatás célszerű.

9.) A vegyes tulajdonok felszámolása

A vegyes, önkormányzati és magántulajdont egyaránt tartalmazó lakóépületek kezelése, működtetése a gyakorta eltérő szándékok miatt nehézkes, folyamatos gondokkal jár. Jelentkező vételi igény esetén az önkormányzati bérlakások elidegenítése javasolt.

- Az adásvétel megvalósításához az ingatlan forgalmi értéke megállapítandó.

G. KÖZMŰELLÁTOTTSÁG

Sárospatak közműellátottsága a belterületen rendezett, és az ivóvíz biztosítását az önkormányzatokról szóló törvény kötelező feladatként írja elő, a hálózat nem teljes. A vizet a város két irányból, Sátorajaujhely és Ricse felől kapja. A vezetékek hossza 103,4 km, mely összekapcsolódik két db, egyenként 500 m³-es tartalék tározóval. A település 5318 lakásából azonban csak 4400 van a rendszerre rácsatlakoztatva. A szennyvízcsatorna-hálózat 63,1 km-es hossza sem fedi a város teljes területét, jelenleg 20 utcára nem terjed ki, vagy nem megfelelően működik. A zártszelvényű csapadékcatornák a városközpontot mintegy 30 km hosszan behálózják, a külsőbb utcákban a sok az eliszaposodott felszíni vízelvezető árok. A háztartási gáz korábban lendületes lakossági igénybevétele (jelenleg 2809 lakás van bekötve) a lakásoknak a hálózatra történő rácsatlakoztatása a magas beruházási hozzájárulás és a megnövekedett gázár miatt leállt.

1.) Páterhomok vízellátásának biztosítása

A településrész vízellátását eddig egy vállalkozó biztosította. A lakások és a hidroglóbusz közötti vezetékek avulása miatt azonban ez a megoldás már nem működik. Az ott élő 14 család gondjának megoldása sürgető feladat. Ezért

- el kell készíttetni a Zemplén Vízmű Kft. által üzemeltetett kis-regionális ivóvízhálózathoz történő csatlakozás tervdokumentációját;
- a kivitelezés érdekében pályázatot kell benyújtani;
- a megvalósulásig a lakosságot palackozott ivóvízzel kell ellátni.

2.) A csatornahálózatok átmosatása

A csatornák karbantartó jellegű átmosatása 1992 óta elmaradt. Ezért az aknákból gyakorta több helyen a vizek visszatorlódik és a bűz feltörik. A karbantartás mind egészségügyi, mind műszaki szempontból szükséges.

- a feladat finanszírozását a pénzügyi lehetőségek függvényében a költségvetésbe be kell építeni.

3.) A felszíni vízelvezető árkok tisztítása

A csapadékvizek befogadjaként működő árkok, patakmedrek rendbetétele, tisztítása nem megfelelő. A nagyobb esőzésekkel bekövetkező kiöntések elkerülése érdekében a z említett munkálatok végrehajtása szükséges. Előkészítésükhöz

- el kell készíttetni az engedélyezési terveket;
- eredményes pályázat esetén ennek igénybevétele a megvalósítás több ütemben is elvégezhető.

4.) A cinegei hulladéklerakó rekultivációja

A teljesen betelt, időnként kigyulladt hulladéklerakó rekultivációja régóta aktuális feladat.

- A rekultiváció eredménye pályázat esetén a Zemplén-Abaúj Hulladékgazdálkodási Rendszer keretein belül, a ZHK Közszolgáltató koordinálásával valósulhat meg.

5.) A közműnyilvántartás aktualizálása

A városi közművek nyilvántartását (vonalvezetés, mélység) jogszabály írja elő. Az utoljára 1984-ben aktualizált térkép hiánya építkezések esetén vezetékek megrongálódását, elszakadását eredményezheti. Ezért

- a sárospataki földmérő iroda adatai, valamint új bemérések felhasználásával digitális megoldású közmű térkép készítése kívánatos;
- lehetőség esetén azonos megoldással a városrendezési terv aktualizálása is időszerű.

6.) Tartalék szennyvízvezeték kiépítése a Bodrog alatt

A Bodrog felett átívelő híd a nagy terhelés miatt viszonylag rövid időn belül felújításra szorulhat. Ez érintheti az alatta rögzített, Kispatakot egyedül kiszolgáló szennyvízcsatornát, annak időleges használaton kívül helyezését is. A városrész biztonságos ellátása érdekében ezért célszerű a tisztítótelepet egy új, a Bodrog alatt átvezetett csatornával megközelíteni, vele összekötni.

- Tervdokumentáció készítése után
- a beruházást pályázat és közbeszerzési eljárás keretében lehet megvalósítani.

H. TÁVLATI, NEM ÖNKORMÁNYZATI FELADATOK

Itt olyan feladat megfogalmazására kerül sor, amelyek túllépnek a városunk hatáskörén és pénzügyi lehetőségein, de a kistérség fejlődése szempontjából alapvető fontosságúak. Megvalósításukat szorgalmazni kell.

1.) A vasút villamosítása

A Budapesttől kiindulva villamosított vasúti pálya Szerencsnél Nyíregyháza felé eltér. Ezért Sárospatakra történő utazáshoz mozdonyt kell cserélni, ami több mint negyed órási várakozási idővel növeli meg az utazást. Egyenlőre a MÁV tervei között ez a fejlesztés nem szerepel.

2.) A 37-es főközlekedési út szélesítése

A Miskolc és Gesztely közötti úttestet jelenleg négy sávra bővítik, ami jelentős mértékben javítja a nagy forgalom miatt folyamatosan nehezülő közlekedési adottságokat. A további útszakaszon azonban a helyzet nem javul, inkább romlik. A gyakori közlekedési balesetek csökkentése érdekében a Sátorajáújhelyig tartó további pálya szélesítése kívánatos.

3.) A Bodrogon átívelő híd felújítása

A Cigándnál megépült Tisza-híd műszaki átadása óta a Szabolcs-Szatmár-Bereg megye felől jövő megnövekedett gépkocsiforgalom többszörösen terheli a Bodrog felett átívelő hidat. A létesítményt nem ilyen forgalomra tervezték, felújítása rövid távon időszerű lesz. A Magyar Közút Kht-nél felülvizsgálatát szorgalmazni kell.

4.) A biztonsági vízvezeték kiépítése

Sárospatak két irányból, a sátorajáújhelyi és a ricsei víznyerő-helyről kapja ivóvizét. A Sátorajáújhely felől épült, eddig már többször meghibásodott távvezeték kockázatainak kiszűrése érdekében, valamint a kistérség biztonságos ellátása céljából kívánatos lenne az ottani víznyerő-hely és Alsóberecki vízhálózatának – kistérségi összefogás útján történő – összekötése. Minthogy ez utóbbi a ricsei vezeték egyik végállomása, a két rendszer egybekapcsolása nagymértékben javítaná a régió vízellátásának biztonságát.

SZERVEZETI KÉRDÉSEK

Az 1990-ben megalkotott önkormányzati törvény az európai mércével mért szakmai kritikát ma is kiállja. Ennek ellenére a nemzetgazdasági folyamatok negatív előjelű módosulásai miatt a települések finansziáló önállóságát egyre kevésbé tudja biztosítani. A helyi költségvetések forrásainak nagyobb hányadát ugyan az állam folyósítja, azonban ezek összecsúszása a képviselő-testületek mozgásterének érezhető szűkülését eredményezi. Emellett az ágazati jogszabályok nem veszik figyelembe a rendelkezésre álló források teherbíró képességét, végrehajtásuk elmulasztása esetén szankciókkal élnek. Az egyre növekvő lakossági terhek miatt a helyi bevételek (adók) növelésére sincs lehetőség, az önkormányzati vagyonfelélés folytatása viszont nem kívánatos folyamat, ezért az önkormányzat tervezi

- a nem kötelező („önként választott”) feladatok felülvizsgálatát,
 - a vagyongazdálkodás és a pályázati rendszer megerősítését,
 - a civil szférával való szorosabb együttműködést,
 - tanácsadói hálózat létrehozását.
1. A felülvizsgálat keretében elemezni kell az érintett szervezeti egységek (intézmények) költségvetési kondícióit, ezen belül a működtetéshez nyújtott önkormányzati támogatás mértékét, az adott intézmény saját bevételeinek lehetőségeit, s mindezek eredményeként a működtetés gazdaságosságát.
Figyelemmel a vizsgált feladatnak a város életében betöltött szerepére is, egyedi döntések alapján felmerülhet a „költségvetési szerv” besorolás helyett más konstrukcióban történő működtetés szükségessége.
Ennek keretében a Kommunális Szervezetet az általa végzendő feladatokra piaci szemléletű gazdasági szervezetté kell átalakítani.
 2. Az önkormányzat vagyonával való gazdálkodás eredményessége javíthatja a mindenkor költségvetés egyensúlyát. Ezért az érintett feladat sikeres, tartósabb bevételeket jelentő végzése szükségessé teszi az erre fókuszáló szervezeti egység létrehozását, amely foglalkozhatna a vagyongyarapítást eredményező, beruházásokat segítő, elsősorban EU-s, valamint hazai pályázati lehetőségek felkutatásával, kidolgozásával, a közbeszerzési eljárások előkészítésével és lefolytatásával is.
 3. A város – szektoronkénti és időbeni – egyenletes fejlődése megkívánja a különböző szakterületek közötti egyeztetést, ill. együttműködést. Ennek érdekében célszerű az államigazgatási szférán kívüli, civil szervezetekkel a folyamatos kapcsolattartás, egyrészt véleményük, igényeik megismerése és lehetőség szerinti kielégítése, másrészt segítségük, további együttműködésük biztosítása céljából.
 4. Végül indokolt egy olyan tanácsadói rendszer létrehozása, az önkormányzat hivatali apparátusán kívüli, amely az egyes ágazatok működtetését elősegíteni képes, ehhez kellő szakértelemmel rendelkező szellemi bázist képvisel.